

(CAT)

MERCÈ ORTEGA MIS COSAS

ACCIÓ EN VIU

22.09.21 — 19H

La proposta de Mercè Ortega és ben senzilla: enfrontar-se a les seves coses, els objectes i materials que vesteixen la seva vida, l'acompanyen i en certa mesura la fan possible alhora que la compliquen. Mercè Ortega es desplaça amb les seves coses, totes les que pot manegar ella sola a mà. Es muda de casa seva a l'espai expositiu i en aquesta descontextualització íntima desplega la seva acció, que és exactament això: tragar les seves coses.

Una acció rococó, intimista i personal, com ens ha avançat a l'Espai Índex, on ha seleccionat algunes de les seves coses: una tassa de porcellana fina primer, i un mirall de mà després, si bé la monumentalitat i la desproporció del gest en la seva presentació pública tenen un aire barroc que contrasta poderosament amb l'espai on ens la presenta, La Capella, buida del tot, un eco de l'exposició *El buit* d'Yves Klein de l'any 1958; el "tot" de les seves coses i el "res" de La Capella es

retroalimenten. És clar que aquest "res" de La Capella buida no es pas asèptic com el *white cube* ideal de les galeries modernes, sinó un esquelet dinosàuric de carreus i voltes on la veu fina de Mercè Ortega projectarà una sola frase repetitiva i hipnòtica que potser, de tant repetir-se, acabi contradient-se.

El problema que ens proposa Mercè Ortega és ben universal i primari: les matèries s'atrauen. Necessitem "coses" per viure; un sostre i tot el que el complementa: mobles, vestimenta i objectes diversos que constitueixen la *cambrà pròpia* per viure i desenvolupar-se com a individu. Amb el pas del temps, aquestes coses poden perdre el seu ús o sentit –fins i tot esdevenir un entrebanc com el *Trébuchet* de Marcel Duchamp, temeràriament collat a terra–, però han establert una relació amb nosaltres que sobrepasa l'ús pràctic per projectar-se al món de les rememoracions de les diferents coses amb què hem estat interactuant; és a dir,

aquestes coses materials adquireixen una altra mena d'ús, si bé a voltes problemàtic, perquè a més d'espai, la matèria requereix cura, acció i energia.

Darrerament, a nivell planetari, estem preocupats per l'impacte negatiu de les energies fòssils en l'atmosfera, i ens hem llançat a una cursa suïcida cap a les energies renovables sense voler entendre que el problema és el que fem amb tota aquesta energia. Les coses que produïm depredant els recursos naturals redueixen el temps vital i col·lapsen l'espai: els cotxes elèctrics no solucionaran el problema de l'aparcament i agreujaran els conflictes polítics i militars pels minerals amb què es fan les bateries.

No sé si tot això té gaire a veure amb l'acció de Mercè Ortega, però ho esmento perquè "els meus horitzons visuals" estan amenaçats per parcs eòlics previstos per substituir i augmentar de forma neta l'energia necessària per seguir produint moltes coses per a tothom a uns preus improbables, i volar a Londres per 50 euros o anar a Madrid per 9.

Tenim tots els números perquè ens passi el que va passar als habitants de l'illa de Pasqua, que sembla que per poder vestir les seves escultures colossals van arrasar els seus boscos i, consegüentment, els seus recursos vitals fins a l'autoextinció. Aquest seria un exemple extrem i pernicios d'iconofília. Per a Mercè Ortega, el mirall de plata a l'Espai Índex en *avenç d'una esllavissada de coses* té el valor auràtic i magnètic que tenen per als lectors de Pessoa les seves ulleres dins d'una vitrina o la faldilla prisada i voladora de Marilyn Monroe a la pel·lícula *The Seven Year Itch* (venuda

en subhasta per 5,6 milions de dòlars l'any 2011). Després de la seva acció, mirarem aquest mirall de la mateixa manera?

Hi ha una acció d'Esther Ferrer titulada *Les coses* consistent a sostenir damunt el cap diverses coses per ordre aleatori: un martell, un despertador, un got, etc. Pensar les coses que atzarosament poblen la nostra vida personal i planetària. Esther Ferrer ho fa a la manera de Mondrian, i Mercè Ortega, a la manera de Pollock.

Miscel·lània: aquest matí he llençat vint llibres, cinc de regalats que no em van interessar mai, cinc que no llegiré mai i deu que ja he llegit. A la tarda he comprat cinc llibres; no se si mai faré "net". Totes les meves amistats, les de la meva quinta, estan igual, i això sense parlar dels llegats familiars. El món és una riuada de coses, uns Encants desbocats! Arnau Puig, filòsof de "l'aquí i l'ara", de l'acció vital, malgrat la seva clarividència filosòfica, iconogràfica i

d'acció (recomano el catàleg *Pensar la imatge* de l'exposició del mateix nom a La Virreina l'any 2012), va patir i maldar per quelcom impossible: mantenir totes "les seves coses" juntes... Palau i Fabre esmerçava els darrers alés de vida, ja superats els noranta, a mantenir juntes les seves coses, i en la ficció el ciutadà Kane d'Orson Wells moria deixant al darrere centenars d'embalatges per obrir. Rafael Tous ha tingut més sort i ha pogut fer donació d'una part important de les seves coses en vida, fet que el dignifica i l'allibera!

Mercè Ortega no m'ha esmentat cap d'aquestes referències; que quedi clar que és "deriva meva" de resultes de la comunicació vers la seva acció a venir: *Les meves coses*, que són les coses del món com els pecats del món de la litúrgia catòlica.

Joan Casellas
Teià, 29 d'agost de 2021
amb un llaç groc